

Nr 856

Av herr Larsson i Borrby m. fl., angående föreskrifterna om sotning.

(Lika lydande med motion nr 673 i Första kammaren)

I tillämpningsföreskrifterna till 1962 års brandlagstiftning har antalet årliga sotningsförrättningar avsevärt ökat. Bärande skäl härför saknas enligt vår uppfattning. Regeln att den enskilde medborgaren icke skall behöva tåla onödigt tvång är inskriven i första paragrafen i för riket gällande brandstadga.

Sotningen och frågor i anslutning härtill har ingående behandlats av 1954 års brandlagsrevision. I sitt betänkande (SOU 1960: 34) konstaterar brandlagsrevisionen bl. a. att något utredningsmaterial, som ur sotningssynpunkt motiverar rekommendationer om avsevärt förändrade sotningsfrister, icke föreligger. Sotningsfristerna får i stället grundas på erfarenhetsmässiga bedömanden, och det bör liksom f. n. överlåtas på kommunerna att lokalt i brandordningarna bestämma erforderliga sotningsfrister med ledning av centralt utarbetade anvisningar.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 12 år 1962 uttalar departementschefen som önskemål, att sotningsfristerna i princip bör vara lika långa för viss anläggning, oavsett om denna är tätort eller glesbebyggt område. Vidare utsade departementschefen, att sotningsfristerna enbart skall bedömas från synpunkten av det *sotningsbehov för brandskyddsändamål* som föreligger under eldningssäsongen. Departementschefen uttalade även, att i *de exempel på brandordningar*, som avsågs bli utarbetade av statens brandinspektion, kunde införas rekommendationer om sotningsfrister.

Statens brandinspektion har sedan utgivit *ett exempel på sotningsfrister*. (Statens brandinspektions meddelande 1963: 3), vilket kom att utgöra den rekommendation departementschefen avsåg i propositionen. Vid tillkomsten av detta har ordföranden i skorstensfejarmästarnas riksorganisation medverkat.

Redan då det centralt utarbetade förslaget till exempel på sotningsfrister översändes till länsstyrelserna för yttrande, anförde de båda skånska länsstyrelserna betänkligheter mot detsamma och föreslog att de sotningsfrister, som då gällde på Skånes landsbygd, åtminstone upptoges som alternativ.

I Skåne har sedan slutet på 1940-talet samtliga kommuner i brandordningarna haft bestämmelser om auktoriserade skorstensfejare och detaljerade föreskrifter om sotningsfrister. Dessa bestämmelser har visat sig vara tillfredsställande.

Kommunernas representanter, som grundat sin uppfattning på mångårig erfarenhet, reagerade skarpt mot brandinspektionens exempel och framför allt mot den avsevärda ökningen av antalet sotningsförrättningar av eldstäder med oljeeldning. Beträffande dessa eldstäder hade 117 av landskapets dåvarande 127 kommuner i gällande brandordningar en tidsfrist av 6 månader, alltså sotning två gånger årligen. Det har inte från något håll kunnat påvisas, att ifrågavarande föreskrift vållat olägenhet ur brandskyddssynpunkt. Som jämförelse kan nämnas, att brandinspektionens exempel anvisar för dessa objekt 4 sotningsförrättningar per år (dock 5 vart 5:e år) om säsongmässigt eldningsuppehåll förekommer, eljest 5 gånger per år (6 gånger vart 5:e år).

Följden blev att 57 kommuner i Kristianstads län och 58 i Malmöhus län icke ansett sig i allt kunna följa exemplets bestämmelser vid antagandet av sotningsföreskrifter.

Länsstyrelserna i de båda skånelänen kunde vid prövningen av de kommunala besluten icke finna att styrkt behov förelåg av exemplets avsevärt ökade antal årliga sotningsförrättningar. Brandordningar fastställdes, vilka sedan på inrådan av skorstensfejarmästarnas förbund överklagades av vederbörande skorstensfejarmästare.

Kungl. Maj:t har behandlat en del av de överklagade brandordningarna. I motiveringarna för besluten heter det bl. a., att vad som förekommit icke utgör tillräcklig anledning att i förevarande hänseende bestämma en längre frist än som rekommenderats av brandinspektionen.

Brandlagstiftningen är enligt vår uppfattning en s. k. ramlagstiftning. Det ligger därför i sakens natur att kommunerna icke i alla delar behöver följa brandinspektionens exempel. Avvikelser bör vara tillåtna på grund av lokala förhållanden och tidigare erfarenhet, *blott ej brandsäkerheten sättes i fara.*

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om översyn och revidering av statens brandinspektions exempel på sotningsfrister.

Stockholm den 26 januari 1968

Einar Larsson (cp)
i Borrby

Eric Nelander (fp)

Harald Skoglösa (cp)

Claes Elmstedt (cp)
